

Writers Unlimited

Geadviseerd subsidiebedrag: € 0

Gevraagd subsidiebedrag: € 300.000

Over de instelling

Stichting Writers Unlimited (hierna: Writers Unlimited) is een instelling in Den Haag, die het festival Winternachten organiseert met internationaal aanbod op het terrein van de letteren. Writers Unlimited biedt het publiek een venster op het maatschappelijke discours in de wereld via alle vormen van literatuur: van proza, poëzie en essayistiek tot literaire non-fictie, storytelling, songteksten en *performance poetry*. Het festival Winternachten heeft een nadrukkelijke focus op niet-westerse literatuur. Het wil daarmee tegenwicht bieden aan de dominantie van het Angelsaksische literaire aanbod op de Europese literaire podia.

Subsidieadvies

Writers Unlimited vraagt aan als instelling met als kernactiviteit de presentatie van actueel of vernieuwend aanbod in internationale context primair op terrein van de letteren. De activiteiten zijn er mede op gericht een platform te bieden voor internationale uitwisseling tussen vakgenoten en vinden jaarlijks of tweejaarlijks gedurende in de tijd beperkte periode plaats. Writers Unlimited voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.37.

De Raad voor Cultuur oordeelt negatief over de aanvraag van Stichting Writers Unlimited. Na zorgvuldige weging van de aanvragen binnen dezelfde categorie adviseert de Raad voor Cultuur Stichting Writers Unlimited geen subsidie toe te kennen.

Writers Unlimited organiseert het festival Winternachten, met veel internationale niet-westerse schrijvers. Met deze focus onderscheidt Winternachten zich, ook op het gebied van diversiteit, duidelijk van andere literaire festivals. Dat juicht de raad toe. Het festival biedt een programma dat vooral geschikt is voor een ingewijde doelgroep. Het relatief geringe bezoekersaantal en de bescheiden groeiambities getuigen daarvan. De raad mist een uitgewerkte strategie om nieuwe doelgroepen te bereiken.

Winternachten levert als festival een belangrijke bijdrage aan het Haagse culturele leven, maar heeft naar het oordeel van de raad nog te weinig landelijke uitstraling. De raad merkt op dat de instelling de komende jaren vooral meer wil doen van hetzelfde. De raad ziet de kwaliteit en de potentie van het festival, maar mist innovatieve ideeën over de artistieke praktijk, de publieksbenadering, de organisatie en de werkwijze.

De raad is onder de indruk van wat Writers Unlimited met een kleine staf en beperkte middelen weet te bereiken. Tegelijkertijd maakt hij zich zorgen om de financiële stabiliteit van de instelling. De grote afhankelijkheid van subsidies en het lage weerstandvermogen vormen een risico.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Het door Writers Unlimited georganiseerde festival Winternachten bereikte in de afgelopen vier jaar een iets groter publiek, met nieuwe en jongere publieksgroepen, met programma's op meer podia verspreid over Den Haag, en een sterker educatieprogramma. Samen met Bibliotheek Den Haag initieerde Writers Unlimited een programmareeks over literatuur en maatschappij. Online versterkte de instelling haar aanwezigheid, zowel op sociale media als via haar audio- en videoarchief.

De raad is te spreken over de artistieke en inhoudelijke kwaliteit van Winternachten. Door jaarlijks te kiezen voor een centraal thema dat aansluit bij de internationale en nationale actualiteit, blijft het festival maatschappelijk relevant en cultureel divers. De keuze voor literatuur in al haar verschijningsvormen maakt een festivalbezoek tot een verrassende en afwisselende ervaring. De gearrangeerde ontmoetingen tussen publiek en schrijvers versterken dat.

Door zijn focus en themakeuzes zit diversiteit en inclusiviteit Winternachten in het bloed. De zeer diverse internationale programmering maakt het tot een festival voor fijnproevers. Dat blijkt ook uit het publieksbereik. Voor een internationaal festival vindt de raad 4.500 bezoekers echter aan de lage kant. De ambitie om door te groeien naar 5.200 bezoekers per jaar is wat de raad betreft voorzichtig. De raad constateert ook dat Winternachten een sterke Haagse signatuur heeft – het festival heeft een belangrijke functie in de stad – maar dat het festival in het perspectief van de BIS landelijke uitstraling mist.

De raad is kritisch op het activiteitenplan voor de komende vier jaar. Writers Unlimited noemt het festivalprogramma 2020 richtinggevend voor de nabije toekomst. De raad is over dat programma te spreken, zowel over de variëteit en inhoud, als over de samenwerkingspartners als PEN, de VPRO en NRC Handelsblad. De toekomstplannen vindt de raad echter onvoldoende uitgewerkt. Writers Unlimited wil vooral uitbreiden en meer gaan doen van wat ze al doet, zoals het festival meer over Den Haag verspreiden, het educatieprogramma versterken en meer programma's in de

'Writers Series' organiseren in de Centrale Bibliotheek en in de wijken. De raad mist vernieuwing en ambitie.

Vernieuwing

De raad is kritisch op de innovatieve kracht van Writers Unlimited. De instelling probeert vooral meer en beter te doen wat ze al jaren doet. Het ontbreekt aan vernieuwende ideeën over de artistieke praktijk, de publieksbenadering, de organisatie en de werkwijze.

Hetzelfde geldt voor talentontwikkeling. Voor bijvoorbeeld *spoken word* en *performance poetry* worden literaire manifestaties steeds belangrijker. Winternachten biedt deze kunstenaars weliswaar een podium, maar de aanvraag ontbeert een uitgewerkte visie op en/of beschrijving van het ontwikkelen van dit ambacht. Door de constante vernieuwing van het redactieteam brengt Writers Unlimited haar opgebouwde expertise over op een steeds diverser wordende groep jonge medewerkers. Daarvoor heeft de raad waardering. Het gaat de raad echter te ver om deze dynamiek binnen het redactieteam als talentontwikkeling te definiëren.

In 2020 stelt Writers Unlimited een community- en social media-redacteur aan die op het snijvlak van literaire redactie en nieuwe media gaat werken. De instelling wil een online community bouwen voor auteurs, het literaire veld en het publiek. De raad is hierover voorzichtig positief. Tegelijkertijd is hij kritisch op de haalbaarheid van een dergelijke online community en vraagt aandacht voor de kosten die het bouwen en onderhouden van deze community met zich meebrengen. De raad stelt daarbij de vraag of die kosten (inclusief fte) in verhouding staan tot de rest van de begroting.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

De raad is onder de indruk van hoeveel Writers Unlimited heeft weten te realiseren met een kleine staf en een beperkt budget. Uit de aanvraag spreekt dat de instelling het financieel moeilijk heeft. De liquiditeit- en solvabiliteitspositie is kwetsbaar. De instelling was in 2018 voor meer dan 60 procent afhankelijk van overige subsidies. Ze heeft daarmee hoge risico's in de bedrijfsvoering. De instelling wil voor de komende periode substantieel meer geld aantrekken. De te verwachten groei van bezoekersinkomsten rechtvaardigt dat niet: die is aan de bescheiden kant.

Writers Unlimited heeft volgens de raad een realistische begroting opgesteld voor 2021 tot 2024. Deze bouwt voort op voorgaande jaren. De grote afhankelijkheid van subsidies en het lage weerstandvermogen blijven een risico. De instelling erkent dit, maar geeft aan weinig ruimte te hebben om eigen vermogen op te bouwen of tegenvallende inkomsten op te vangen.

De raad vindt Writers Unlimited zeer transparant, zowel in het salarishuis als in de honorering van schrijvers, zzp'ers en stagiaires. Voor het personeel met een vast of tijdelijk dienstverband hanteert Writers Unlimited de cao Toneel en Dans 2016 – 2019. De honoraria voor zzp'ers berekent de instelling op basis hiervan, verhoogd met 20 tot 25 procent. Nederlandse schrijvers honoreert ze volgens de criteria van De Schrijverscentrale. Buitenlandse auteurs krijgen een vergelijkbaar honorarium voor de duur van hun verblijf. Voor schrijfopdrachten ontvangen auteurs een honorarium volgens de tarieven van het Lira Fonds. Auteursrechten vergoedt Writers Unlimited via opgave aan Buma/Stemra. Stagiairs ontvangen een stagevergoeding.

Op het gebied van secundaire arbeidsvoorwaarden vindt de raad de instelling minder open. Het is bijvoorbeeld onduidelijk in hoeverre afspraken met werknemers zijn gemaakt over arbeidsongeschiktheidsverzekeringen.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Het educatieprogramma van Writers Unlimited is gekoppeld aan Winternachten. Het richt zich op scholieren vanaf het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs in de regio Den Haag. Onder de naam 'Winternachtencollege' bezoeken Nederlandse en buitenlandse auteurs middelbare scholen en gaan in gesprek met de leerlingen. 'Spot on Young Poets' laat Haagse leerlingen op verschillende manieren kennismaken met poëzie. Het programma draagt bij aan de ontwikkeling van hun artistiek-creatief vermogen en hun artistieke expressie. Een selectie van scholierendichters mag optreden op het festival. De raad constateert dat beide programma's zich ook de komende jaren tot de Haagse regio beperken.

Het publieksbereik van Writers Unlimited vindt de raad niet voldoende om voor de BIS-financiering in aanmerking te komen. Winternachten verwacht het aantal jongeren onder het publiek verder te vergroten, evenals het aantal bezoekers aan de programma's in de wijken. Hoe deze groei gaat worden gerealiseerd, is voor de raad onduidelijk. Het aantal bezoekers voor het festival loopt naar verwachting in de komende jaren op tot 5.200. Voor de programma's in 'Writers Series' voorziet de instelling 1.800 bezoekers per jaar. Met het totaal van de activiteiten streeft Writers Unlimited naar een jaarlijks bereik van 8.650 bezoekers. De raad vindt deze groeiambitie te bescheiden. Ook mist de raad een marketingplan en een uitgewerkte strategie om nieuw publiek te bereiken.

Geografische spreiding

Winternachten vindt in Den Haag plaats. Verheugend is dat het programma zich als een inktvlek verspreidt over steeds meer wijken en scholen. Zo komen steeds meer publieksgroepen in contact met schrijvers en hun werk. Onduidelijk is of er ook via de regels van participatie gewerkt wordt: programma's maken samen met nieuwe doelgroepen zou voor Winternachten een kans zijn. Het publieksbereik en de zichtbaarheid zijn verder vrij lokaal; van landelijke spreiding is geen sprake. Writers Unlimited timmert wel internationaal aan de weg met residenties en schrijverstournees.

Toepassing Fair Practice Code

Onduidelijk is welke rol Writers Unlimited speelt in de sociale dialoog over eerlijke beloning. Zo blijkt niet uit de aanvraag of de organisatie via een (koepel)vereniging is verbonden met het Platform Arbeidsmarkt Culturele en Creatieve Toekomst. Writers Unlimited volgt de cao Toneel en Dans en is zeer transparant in de beloning van schrijvers, zzp'ers en stagiaires (zie 'Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering').

Toepassing Governance Code Cultuur

Writers Unlimited is een kleine organisatie met een directie-bestuursmodel, met onbezoldigde bestuursleden. De raad heeft de indruk dat dit model voldoende efficiënt werkt. Het jaarverslag vermeldt de evaluatie van het functioneren van het bestuur, de samenwerking met de directie en omgang met belanghebbenden. Deze evaluatie besteedt ook aandacht aan mogelijke belangenverstrengeling. De eerstvolgende vacature is die van de directeur, in 2020. Hiervoor wordt openbaar geworven. Volgens het rooster van aftreden van het bestuur zullen twee herbenoemingen dan wel nieuwe vacatures ontstaan. Ook hiervoor is de werving openbaar.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De raad is lovend over de omgang van Writers Unlimited met de Code Diversiteit en Inclusie. Culturele diversiteit is vanuit de bestaansgrond van Writers Unlimited een vanzelfsprekende kernwaarde. In de programmering is de keuze voor diversiteit in culturele achtergrond, leeftijd en gender sterk bepalend. Religie, seksuele oriëntatie en sociaaleconomische status zijn dat in mindere mate. Inclusie en diversiteit zijn jaarlijks terugkomende onderwerpen bij evaluaties en in het jaarverslag. Ook in het personeelsbeleid en het bestuur past Writers Unlimited de code actief toe. Bij de werving van vrijwilligers voor het festival Winternachten spant de instelling zich in voor diversiteit in leeftijd, sociaaleconomische en culturele achtergrond.